روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷
تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸
توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم تلفن: ۴۴۵۳۳۷۲۵
www.sharghdaily.ir
شنبه ۵ اسفند ۱۴۰۲ • ۱۴ شعبان ۱۴۴۵ • ۲۴ فوریه ۲۰۲۴ • سال بیست‌ویکم • شماره ۴۷۸۰ • ۸ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۲:۱۸ • اذان مغرب ۱۸:۱۲
اذان صبح فردا ۵:۱۷ • طلوع آفتاب ۶:۴۰

روزنامه شرق

دیالوگ روز

مستند ۲۰ روز در ماریوپل - مستیسلاو چرنوف - ۲۰۲۳
دکتر: جنگ مثل اشعه ایکس است،
همه درونیات آدما را مشخص می‌کند،
خوب‌ها خوب‌تر می‌شوند و بدها، بدتر.

• جشن تکلیف ۱۰۰۰ نفر از دختران دانش آموز نواحی ۱ و ۲ آموزش و پرورش شهرکرد در مصلای این شهر برگزار شد.

عکس: مریم آل مؤمن، ایرنا

اتفاق خوانی

در پرونده کوروش کمپانی، سلبریتی‌ها بنا به کدام قانون مسئول شناخته شده‌اند؟

محمدهادی جعفرپور
وکیل دادگستری

هم‌زمان با مطرح‌شدن پرونده قضائی فروشگاه کوروش کمپانی، واکنش‌های متنوعی از سوی مراجع حاکمیتی و برخی اشخاص فعال در حوزه رسانه و سیاست اتخاذ شده است که توجه به خروجی و آورده این قِسم واکنش‌ها در کنار نقد حقوق‌دانان به‌ویژه وکلای دادگستری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. ازجمله نکات تأمل‌برانگیز ناشی از اخبار و حواشی منتشرشده درباره این موضوع، مطلبی است که از قول سخنگوی قوه قضائیه منتشر شده است.

بنا بر اخبار منتشرشده، این مقام قضائی اعلام کرده‌اند کسانی که به نحوی در عوض تبلیغ برای فروشگاه یادشده وجهی دریافت کرده‌اند، مکلف هستند کل پول دریافتی را به حساب قوه قضائیه مسترد کنند! فارغ از ایرادات حقوقی وارد بر چنین دستوری چند نکته قابل تأمل و بررسی است؛ اولا مبنا و دلیل قانونی صدور چنین دستوری چیست؟ ثانیا سخنگوی قوه قضائیه بنا بر کدام صلاحیت ذاتی قادر به صدور چنین حکمی شده‌اند؟ ثالثا مگر ذی‌نفع وجوه دریافتی چهره‌های اشاره‌شده، قوه قضائیه است که این اشخاص مکلف شده‌اند وجوه را به حساب دادگستری مسترد کنند؟ آیا در پرونده یادشده از سوی مرجع رسیدگی‌کننده قرار یا دستوری بر این محور انشا شده است و چنانچه چنین حکمی صادر شده، مبنای قانونی چنین الزامی چیست؟ در قوه قضائیه که اصلی‌ترین رکن حاکمیت در اعمال و اجرای مُرّ قانون و ناظر بر حسن اجرای قوانین است، صدور چنین دستوراتی باید مستند به قوانین جاریه و مستدل به ادله محکمه‌پسند باشد.

نکته مهم‌تر آن است که قوه قضائیه برای ثبت شکواییه مال‌باختگان هزینه دادرسی مطالبه می‌کند که بنا بر تعداد مال‌باختگان و تشریفات ثبت شکواییه در دفاتر خدمات قضائی و هزینه‌های جاریه این اقدام، مبلغ درخورتوجهی خواهد شد که چنانچه دستگاه قضائی درصدد همراهی با مال‌باختگان است، بهتر آن بود با صدور دستور یا بخش‌نامه‌ای اعلام می‌شد بابت ثبت شکواییه شکات پرونده کوروش کمپانی هیچ هزینه‌ای دریافت نشود.

بلکه مال‌باختگان برای لحظه‌ای کوتاه هم که شده، به طور واقع و عینی متوجه همراهی و کمک رکنی از ارکان حاکمیت با خودشان شوند. از سویی دیگر برخی کارشناسان بدون توجه به ارکان تشکیل‌دهنده مسئولیت کیفری یا مدنی با استدلالی دور از اصول حقوقی، چهره‌های مشهور عالم سینما، ورزش، فضای مجازی و... را متهم به معاونت در جرم یا مسئول جبران خسارت وارده بر مردم معرفی می‌کنند، غافل از اینکه اصلی‌ترین رکن شکل‌گیری مسئولیت در عالم حقوق احراز قصد و اراده اشخاص در اعمال و اقوال حقوقی ایشان است که مقدمه چنین تعریفی احراز علم افراد به بروز خسارت یا امکان وقوع بزه است! بنابراین در صورتی می‌توان برای مبلغان مسئولیت تعریف کرد که ایشان با علم و آگاهی از قصد ارتکاب جرم از طرف مسئول فروشگاه یادشده با او تبانی کرده باشند؛ در غیراین‌صورت تحمیل هر نوع تکلیفی بر ایشان خلاف ضوابط حقوقی و مغایر با قوانین آمره است.

با وجود این امر آنچه لازم بوده و بعد از این ضروری‌تر خواهد بود، بازتعریف کارکرد ارکان نظارتی و انتظامی حاکمیت در فقره فعالیت‌های اقتصادی و تبلیغاتی است تا شاهد این حجم از شلختگی در حوزه تبلیغات رسانه‌ای و پلتفرم‌ها و شبکه‌های اجتماعی نباشیم.

در این رهگذر لازم به تذکر است که در دانش نوین جرم‌شناسی به رفتارها و عملکرد بزه‌دیده در ایجاد موقعیت‌های جرم‌زا توجه خاصی شده، در دانش بزه‌دیده‌شناسی یکی از فاکتورهای قابل تأمل و بررسی توجه به نقش بزه‌دیده در تسهیل وقوع جرم است که آگاهی‌بخشی به مردم و برحذرکردن ایشان از حضور در چنین موقعیت‌هایی از تکالیف واضح حاکمیت تلقی می‌شود که در کنار ضرورت ایجاد شرایط تأمین امنیت اقتصادی برای مردم در فقره کوروش کمپانی و دیگر موارد مشابه مغفول افتاده است؛ بنابراین امید است مسئولان ذی‌ربط از تکرار چنین وقایعی درس گرفته، با رصدکردن شیوه جلب اعتماد مردم از سوی بزهکارانی که به مجرمان یقه‌سفید شناخته می‌شوند، تدابیر امنیتی و پیشگیرانه‌ای با هدف تکرارنشدن چنین وقایعی اتخاذ کنند.

یک رسوایی حقوق بشری برای اروپا

محمود فاضلی

فرونتکس (آژانس حفاظت از مرزهای اروپا) اخیرا مدعی شد یونان در اعلام عملیات جست‌وجو و نجات کشتی مرگ‌بار «آدریانا» در ژوئن ۲۰۲۳ حامل صدها پناه‌جو در آب‌های مرزی یونان در نزدیکی پیلوس تأخیر داشته و این حادثه قابل پیشگیری بوده است. فرونتکس مقامات ذی صلاح یونان را مقصر حادثه غرق‌شدن این کشتی می‌داند که منجر به کشته‌شدن حدود ۶۵۰ مهاجر از جمله تعداد قابل‌توجهی از کودکان شد. بعضی از منابع، تعداد قربانیان را ۷۵۰ نفر اعلام کرده‌اند. این کشتی مملو از جمعیت مدت‌ها قبل از غرق‌شدن، تحت نظارت فرانتکس قرار داشت.

کوتاهی برای نجات مهاجران

آژانس حفاظت از مرزهای اروپا در گزارش خود می‌گوید «به نظر می‌رسد که مقامات یونان در اعلام عملیات جست‌وجو و نجات به‌موقع و به‌کارگیری تعداد کافی ابزار مناسب برای نجات مهاجران کوتاهی کرده و گارد مرزی یونان به‌راحتی می‌توانست از غرق‌شدن این کشتی جلوگیری کند و آن را نجات دهد. اگر پاسخ فرانتکس و گارد ساحلی ایتالیا و یونان متفاوت بود، به‌طور بالقوه می‌توانست جان پناه‌جویان بیشتری را نجات داد.

در روز حادثه هیچ پاسخی از سوی مقام‌های یونانی به پیشنهادهای مکرر تا زمان غرق‌شدن کشتی آدریانا دریافت نشده و مقامات مرزی یونان نسبت به این موضوع بی‌تفاوت بوده و اجازه غرق‌شدن کشتی را دادند. همچنین به نظر می‌رسد مقام‌های یونانی نتوانسته‌اند به‌موقع جست‌وجو و نجات را اعلام کنند و به تعداد کافی تجهیزات امدادی مناسب را مستقر نکرده‌اند تا پناه‌جویان در حال غرق‌شدن را نجات دهند.

فرونتکس زمانی که (بر اساس مشاهدات هوایی) این کشتی را به‌عنوان یک پرونده غیرخطرناک طبقه‌بندی کرده، اطلاعات جمع‌آوری‌شده را به مقامات یونانی ارسال کرده است. فرونتکس، این گزارش را از طریق «دفتر شفافیت» خود منتشر کرده است. دفتر فرونتکس از کمبود اطلاعات ارائه‌شده توسط مقامات یونان در تحقیقات خود ابراز تأسف می‌کند اما همچنان به انتظار به‌روزرسانی تحقیقات است که درحال انجام است. البته عملکرد فرونتکس نیز برای هرگونه مسئولیت خود در فاجعه پیلوس تحت بررسی است. بازرس اروپا، تحقیقات خود را با هدف روشن‌کردن نقش فرونتکس در عملیات جست‌وجو و نجات در دریای مدیترانه پس از غرق‌شدن کشتی آغاز کرده‌اند.

مرگ‌بارترین حادثه در دریای مدیترانه

فرونتکس نیز در جریان این رویداد که به‌عنوان مرگ‌بارترین حادثه در دریای مدیترانه در دهه‌های اخیر به‌شمار می‌رود، به‌دلیل کوتاهی در امداد و نجات هدف انتقادات شدیدی قرار گرفته است؛ آژانس مرزی اتحادیه اروپا حاضر به پذیرش هرگونه تقصیر برای آنچه اتفاق افتاده، نیست.

گزارش ۱۷ صفحه‌ای درباره کشتی آدریانا از فرانتکس در بخش‌هایی ویرایش شده و جزئیات زیادی درباره آنچه اتفاق افتاده و مقام‌ها و کشتی‌های تجاری درگیر در این رویداد ارائه می‌کند، همچنین جدول زمانی مقامات مختلف، سازمان‌های غیردولتی و سازمان‌های رسانه‌ای را مقایسه می‌کند. بسیاری از گروه‌های امدادرسان که در شرق مدیترانه فعالیت می‌کنند، مدت بسیار زیادی پیش از رسیدن نیروهای مرزی یونان، درباره وضعیت بحرانی آن هشدار داده و آن را گزارش کرده‌اند و ایمیل‌هایی به آژانس مرزی یونان ارسال شده، اما آنها این هشدارها را نادیده گرفته‌اند.

حادثه غرق‌شدن مهاجران در آب‌های یونان پرسش‌ها و ابهامات زیادی را درباره مسئولیت مقامات یونانی ایجاد می‌کند. فرونتکس در همان تاریخ اعلام کرده بود برای نجات مهاجران در دریا پیشنهاد کمک هوایی را به مقامات یونانی داده است اما این پیشنهاد از سوی دولت یونان نادیده گرفته شد. فرونتکس یونان را متهم کرد که با کشتی غرق‌شده مهاجران همکاری نکرده است.

فرانتکس فاش کرد که مقامات یونانی از پرواز هواپیمای فرونتکس بر فراز کشتی در حال غرق‌شدن خودداری کرده‌اند. تنش بین فرونتکس و یونان دو هفته پس از غرق‌شدن تعداد زیادی از مهاجران این کشتی آغاز شد. این افشاگری‌ها، مسئولیت گارد ساحلی یونان را مورد سؤال قرار می‌دهد. یونان متهم است که تنها پس از واژگونی کشتی و غرق‌شدن مهاجران، مداخله کرده است.

از ادعا تا واقعیت

در روز فاجعه، مرکز امداد و نجات و هماهنگی ایتالیا (MRCC) از فرونتکس خواسته بود تا یک هواپیما برای پرواز بر فراز منطقه نجات بفرستد. پس از ۱۰ دقیقه پرواز، هواپیما مجبور شد برای سوخت‌گیری به پایگاه برگردد. درحالی‌که در سال‌های اخیر مقامات این کشور مدعی‌اند بیشترین خدمات را برای مهاجران غیرقانونی داشته‌اند که از دیدگاه ناظران و سازمان‌های حقوق‌بشری دور از واقعیت است. رسانه‌های بین‌المللی بارها موضوع اخراج یا عقب‌راندن غیرقانونی مهاجران و بدرفتاری با آنها در یونان را بازتاب داده‌اند.

اعضای اتحادیه اروپا پس از سه سال مذاکره، به توافق اولیه برای اصلاح جنبه‌های سیستم مهاجرت و پناهندگی دست یافتند. از طریق پیمان جدید، کمیسیون اروپا تلاش خواهد کرد به سال‌ها واکنش‌های عمدتا موقتی به افزایش ورود پناه‌جویان از سوی کشورهای عضو پایان دهد. توافق اولیه بر تغییرات منتخب پیشنهادشده در پیمان جدید متمرکز است و این تغییرات شامل ایجاد یک پایگاه داده بیومتریک برای شناسایی سریع اتباع غیر اتحادیه اروپا، ایجاد رویه‌های امنیتی یکنواخت مرزی، ایجاد غربالگری سریع پناهندگی در مرزهای اتحادیه اروپا و تسهیل اخراج «سریع» برای افرادی که درخواست پناهندگی معتبر ندارند و آماده‌سازی اتحادیه اروپا برای بحران‌های مهاجرتی آینده است.

پیمان جدید پس از آن ایجاد شد که بحران پناه‌جویان در سال ۲۰۱۵ شکاف‌هایی را در سیستم مشترک پناهندگی اروپا آشکار کرد که استانداردهای اتحادیه اروپا را برای رویه‌های پناهندگی و قوانینی را برای تعیین اینکه کدام کشورهای عضو باید درخواست‌های پناهندگی را بررسی کنند، تعیین می‌کند.

کمیسیون اروپا به‌عنوان نهادی که قوانین اتحادیه اروپا را تدوین می‌کند و اولویت‌های هزینه‌ها را تعیین و اتحادیه اروپا را در سطح بین‌المللی نمایندگی می‌کند، برای اولین بار در سپتامبر ۲۰۲۰ پیمان جدید مهاجرت و پناهندگی (پیمان جدید) را پیشنهاد کرد. این بحران نقص‌هایی را در مقررات دوبلین آشکار کرد که مستلزم آن است که پناه‌جویان درخواست‌هایشان را در کشور عضو اولین ورود ارزیابی کنند. در نتیجه، افزایش ورود مهاجران به‌طور نامتناسبی بر کشورهای خط مقدم مانند ایتالیا، یونان، مالت و اسپانیا فشار وارد کرد. علاوه بر این، اتحادیه اروپا به کشورهای آلبانی، لیبی، رواندا، تونس و برخی دیگر از کشورها هزینه پرداخت کرده تا پناه‌جویان و سایر مهاجرانی که از قلمرو آنها عبور می‌کنند را رهگیری کنند و از رسیدن آنها به اتحادیه اروپا جلوگیری کنند. بسیاری بر این باورند توافق اخیر نه‌تنها باعث کاهش مهاجرت به اروپا نمی‌شوند بلکه سالانه باعث مرگ هزاران مهاجر در دریای مدیترانه، صحرای آفریقا و بالکان می‌شوند.

یادداشت

مهندسیِ درک‌نشده

حامد خانجانی
دانش‌آموخته مهندسی

تعداد زیادی از مردان و زنان تحصیل‌کرده و شاغل کشور ما مهندس‌اند. زمانی که زمینه تحصیل و اعطای دانش‌نامه برای عده‌ای فراهم می‌شود دارای حقوق خاصی نسبت به جامعه می‌شوند که در غیر آن دارای آن حقوق نبودند. به عبارتی صحیح‌تر، حقوق متقابلی میان ایشان و جامعه شکل می‌گیرد که وظایفی بر عهده هر دو طرف می‌گذارد. ارائه خدمات تخصصی و حرفه‌ای وظیفه مهندسان در قبال جامعه است و اعطای شأن و منزلت اجتماعی به حرفه‌مندان و فراهم‌آوردن زمینه برخورداری از درآمد مناسب وظایف جامعه در قبال مهندسان. اما می‌دانیم که این حقوق در کشور ما به میزان بسیار زیادی توسط هر یک از طرفین رعایت نمی‌شود. نه اغلب مهندسان به صورت «حرفه‌ای» خدمات مهندسی ارائه می‌دهند و نه جامعه چندان اعتبار و بهایی برای کار مهندسی و مهندسان قائل است. (در تعریف و ویژگی‌های «حرفه» این نکته لازم است مطرح شود که حرفه‌مند کسی است که از دانش و تخصصی بالا برخوردار باشد؛ و از آن رو که این دانش و تخصص برای عموم قابل دسترس نیست، باید نسبت به خدمات مهم و حیاتی که به جامعه ارائه می‌دهد دارای حالت خودانتظامی و خودکنترلی باشد و جامعه هم از خدمات مهم ایشان به شکل اصولی و استاندارد بهره‌مند شود) همچنین می‌دانیم که کشور ما کشور صنعتی و تکنولوژیکی نیست. نه صنایع مولد و پیشرفته داریم، چه اکثر فناوری‌های موجود به صورت دست‌چندم و عقب‌مانده از کشورهای دیگر وارد می‌شود و نه در زمینه ساخت‌وساز، ساختمان‌های چندان مدرن و مستحکم داریم. این در حالی است که در میان مهندسان هستند عده‌ای که دارای فهم و عملکرد حرفه‌ای باشند و با اینکه خدمات ایشان حلقه‌ای در زنجیره تأمین کیفیت صنایع و ساختمان‌ها که خارج از اختیار و مسئولیت مهندسان است، محسوب می‌شود، تمام تلاش خود را به کار می‌گیرند تا محصولات مهندسی باکیفیت و استاندارد تولید شود. اما چرا تعداد این عده تکثیر نمی‌شود و چرا «مهندسی» بر اکثر صنایع و ساخت‌وسازها، غلبه نمی‌کند و پیشرفت ندارد!

موانع رشد مهندسی در کشور به این شکل قابل بیان است. مهندسی در کشور ما، برای عموم، درک نشده است. ارتباط معنایی بین فرهنگ عمومی و ساخت و تولید محصولات مهندسی شکل نگرفته است. به‌لحاظ تاریخی بین اختراع ماشین بخار در اروپا (۱۱۳۹ ه.ش.) یعنی آغاز انقلاب صنعتی تا تأسیس دارالفنون در ایران (۱۲۳۰ ه.ش.) حدود یک قرن فاصله است و اگر صنعتی‌شدن غربی محصول یک حرکت و تعامل اجتماعی است که پشت آن تاریخچه، مکتب فکری، فلسفه و فرهنگ نهفته است، صنعتی‌شدن در ایران وارداتی و تقلیدی است. «مهندسی» دانش بهره‌گیری و به‌کارگیری خلاقانه ابزار و اصول علمی و قوانین طبیعت برای طراحی و ساخت یا توسعه ساختارها، ماشین‌ها، ابزارها و سیستم‌ها تعریف می‌شود. علوم مهندسی نویددهنده امکانات، ابزارآلات و مصنوعاتی هستند که آسایش و رفاه بیشتر برای عموم مردم به ارمغان می‌آورند. اما در کشور ما مهندسی جداافتاده از مفاهیم انسانی گسترش پیدا کرده است. یکی از عوامل اصلی نقص در صنایع مختلف از جمله خودروسازی، جاده‌سازی، سدسازی و ساختمان‌سازی عدم توجه و التزام به مفاهیم انسانی در تولید این محصولات است.

مسئله دیگر، شاکله و جریان اقتصادی در کشور است. اقتصاد ما بعضا اجازه تولد و تنفس به هیچ نوآوری و فناوری را نمی‌دهد. آنچه در کشورهای توسعه‌یافته زمینه‌ساز رشد و توسعه‌های صنعتی شده، بازار آزاد و زمینه مناسب برای فعالیت‌های اقتصادی رقابتی است. ابزار و امکاناتی که موجب نیاز و مطلوب جامعه است توسط کارآفرینان و تولیدکنندگان شناسایی و سرمایه‌گذاری می‌شود و از طریق نظام عرضه و تقاضا ارزش و بهای خود را می‌یابد و دولت تنها رعایت اصول مورد توافق و حسن رفتار طرفین را نظارت می‌کند. در کشور ما اما سوداگری اقتصادی بر ارکان نظامات اداری و صنعتی سلطه دارد و وابستگی برخی نهادها به این جریان مالی امکان بروز و ظهور هرگونه کار خلاقانه مبتنی بر روابط مستقیم جامعه و مهندسان را سلب کرده است.

از میان مهندسیِ درک‌نشده عمومی و بازار غیررقابتی و رانتی، جریانی میان سوداگری اقتصادی و ارائه خدمات مهندسی شکل می‌گیرد که منجر به بروز «نامهندسی» می‌شود؛ خدماتی که به دلیل اولویت‌دادن به خواست سوداگران و توجه به سود حداکثری و ترجیح منافع شخصی و لحظه‌ای به منافع عمومی و بلندمدت جامعه و نادیده‌گرفتن اصول و ضوابط فنی و زیست‌محیطی، مانعی برای رشد و نمو «مهندسی» می‌شود.

تغییر این پارادایم و این جریان نیازمند کنشگری و فعالیت بیش از پیش فهم‌کنندگان مهندسی، دانشمندان علوم مهندسی و مهندسان است. پنجم اسفند «روز مهندسی» بر ایشان گرامی باد.

عدد خوانی

از فسیل تا فرار

برخی اخبار با تکیه بر اعداد و ارقام معنای خاصی پیدا کرده‌اند.

فسیل ۲۴۰ میلیون ساله

دانشمندان موفق شده‌اند که فسیلی کامل، جدید و فوق‌العاده از یک خزنده آبزی به طول پنج متر از دوره تریاس را که نخستین دوره از دوران میانه زیستی است، در چین کشف کنند. این فسیل ۲۴۰ میلیون‌ساله متعلق به خزنده‌ای آبزی ملقب به «اژدها» است.

فقط ۱۴۲ میلیاردم ثانیه

پالاپ گش، گزارشگر علمی بی‌بی‌سی، درباره اتفاق جدیدی گزارش داده است. این خبر حکایت از کشف پاد ماده‌ای دارد. این پادماده منجمد به نهایت نادر است و معمولا فقط ۱۴۲میلیاردم ثانیه دوام می‌آورد. پوزیترونیوم می‌تواند حجم عظیمی انرژی آزاد کند. مطالعه آن می‌تواند علم فیزیک، معالجه سرطان و حتی سفر فضایی را دگرگون کند.

تورم ۵۴ درصدی؟

خبرگزاری‌ها پس از انتشار داده‌های جدید بانک مرکزی درباره میزان تورم، گزارشی داده‌اند. با انتشار داده‌های تورم آذرماه، بانک مرکزی اعلام کرده است که به نظر می‌رسد تورم سال ۱۴۰۲، رکورد تورم ۴۹درصدی سال ۱۳۷۴ را خواهد شکست. پیش‌ازاین مرکز آمار، نرخ اعلامی تورم نقطه به نقطه را ۴۰،۱ درصد و تورم میانگین را ۴۴،۱ درصد اعلام کرده بود. برخی از اقتصاددانان پیش‌بینی تورم ۵۴درصدی را کرده‌اند. دراین‌میان نگرانی درباره افزایش قیمت مسکن نیز وجود دارد. مرکز آمار ایران گزارش داده است متوسط هزینه اجاره مسکن در کشور در مقایسه با سال گذشته بالای ۴۰ درصد افزایش پیدا کرده، از سویی دیگر فاصله بهای اجاره واحدهای بزرگ و کوچک در تهران معنادار است.

فرار و واکنش

برخی کانال‌های رسانه‌ای به تحلیل واکنش کاربران درباره انتشار خبر فرار مالک شرکت کوروش کمپانی از ایران پرداخته‌اند. این موضوع تبدیل به یکی از ترندهای اصلی توییتر شد. در این زمینه بیش از هشت هزار توییت با ۳۱۵ هزار لایک منتشر شد. ۳۲ درصد از شبکه را کاربران روزمره‌نویس، ۳۱ درصد را کاربران برانداز، ۲۳ درصد را کاربران اصلاح‌طلب یا میانه‌رو و تنها ۱۴ درصد از شبکه را کاربران ارزشی و انقلابی شکل داده‌اند.

شبکه خوانی

از انتظار تا بی‌کاری

برخی اخبار در شبکه‌های اجتماعی مورد توجه ویژه قرار می‌گیرند. به برخی از آنها اشاره می‌شود:

انتظار صدساله

آن‌طورکه خبرگزاری مهر از قول رئیس اتحادیه مشاوران املاک گزارش داده، اتفاق ناراحت‌کننده‌ای در حال وقوع است. گودرزی تأکید دارد: «تقاضای مصرفی در بازار مسکن به صفر رسیده و دوره انتظار برای خانه‌دارشدن به بیش از صد سال رسیده است». البته او وعده داده است: «با تدابیر دولت سیزدهم این بازار نیز در سال‌های آتی اصلاح خواهد شد».

از چه کسی بیشتر یاد می‌گیریم؟

طبق تحقیقات جدید نشریه نیچر «مغز هر فرد از کسی که دوستش دارد، بیشتر می‌آموزد» در مطلب ترجمه‌شده خبرگزاری ایسنا آمده است: «به گفته دانشمندان علوم اعصاب در سوئد، مغز انسان برای دریافت دانش از طرف کسانی که مورد علاقه او است، برنامه‌ریزی شده است و برعکس، زمانی که اطلاعات را از افرادی که دوست‌شان ندارد، دریافت می‌کند، به احتمال کمتری مطلب جدیدی یاد می‌گیرد». نویسندگان این تحقیق معتقدند این یافته‌ها برای درک نحوه تفکر مردم، به‌ویژه در حوزه‌های سیاسی که نامزدهای مطلوب و نامطلوب زیادی را شامل می‌شود، مهم هستند.

دکتران بی‌کار

این روزها هم فرودگاه امام خمینی (ره) بسیار شلوغ است و هم هر مرکزی که به مهاجرت کوچک‌ترین ارتباطی دارد؛ اما انگار یک اتفاقی افتاده است و آن تداخل پلیس برای جلوگیری از مهاجرت نخبگان است. در شبکه‌های اجتماعی به طنز آمده است که به‌زودی دفاتر مهاجرتی، مبالغی دریافت می‌کنند تا مدرکی دال بر بی‌استعدادی و عدم نخبگی افراد را ضمیمه پرونده کنند؛ اما خبر دیگری هم چند روز است در شبکه‌های اجتماعی بازتاب گسترده‌ای پیدا کرده و آن‌هم بیماری فارغ‌التحصیلان دکتری غیرپزشکی است. به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان طبق برآوردهای مرکز آمار در سال ۱۴۰۱ تقریبا پنج هزار فارغ‌التحصیل دکتری داشتیم که موفق به پیداکردن شغل نشدند. البته مدیر کل دفتر سیاست‌گذاری و توسعه اشتغال اعلام کرده است: «در پاییز ۱۴۰۲ نرخ بی‌کاری فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها ۱۱.۴ درصد بوده است و نرخ مشارکت فارغ‌التحصیلان دکتری بالای ۷۰ درصد و نرخ بی‌کاری آنها سه درصد است».